

Sygnatura akt VIII C 2323/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lutego 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: Przemysław Staszczuk

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko T. F.

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 1.817 zł (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 2323/18

UZASADNIENIE

W dniu 29 maja 2018 roku powód - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wytoczył przeciwko pozwanemu T. F. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 5.710,90 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie od kwoty 5.182,36 zł od dnia 30 maja 2018 roku do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 528,54 zł od dnia 30 maja 2018 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność wynika z umowy pożyczki nr (...) zawartej przez pozwanego w dniu 19 grudnia 2016 roku. Przed zawarciem umowy pozwany dokonał przelewu weryfikacyjnego, na podstawie którego powód przeprowadził weryfikację rachunku bankowego pożyczkobiorcy, na który następnie przelał wnioskowaną kwotę pożyczki. Pozwany nie dotrzymał warunków umowy i nie spłacił zobowiązania.

(pozew w e.p.u. k. 3-5v.)

W dniu 19 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, zaskarżył sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości

oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zakwestionował legitymację czynną powoda, kontestując, aby łączył

go z powodem jakikolwiek stosunek zobowiązaniowy, w tym, aby otrzymał od powoda środki pieniężne. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł, iż powództwo nie zostało udowodnione co do wysokości.

Postanowieniem z dnia 13 września 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(nakaz zapłaty k. 6v., sprzeciw k. 6, k. 7-8, postanowienie k. 13v.)

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał pozew w całości. W uzupełnieniu dotychczasowych twierdzeń podniósł, że na poczet spłaty zaciągniętego zobowiązania pozwany dokonał 6 wpłat w łącznej wysokości 1.515,50 zł, a także, że umowa pożyczki została wypowiedziana pismem z dnia 2 listopada 2017 roku. Replikując na powyższe pozwany podtrzymał stanowisko wyrażone w sprzeciwie.

(odpowiedź na sprzeciw k. 34-40, pismo procesowe k. 42-47)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

Rozważania w niniejszej sprawie należy rozpocząć od przypomnienia, że w myśl art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw. W niniejszej sprawie to zatem powód powinien wykazać, iż łączyła

go z pozwanym umowa pożyczki przenosząca określoną wartość, której to powinności nie sprostął. W ocenie Sądu przedstawiony przez powoda materiał dowodowy jest niewystarczający do przyjęcia, iż pozwany był stroną umowy pożyczki z dnia 19 grudnia 2016 roku, że otrzymał na jej mocy określoną kwotę pieniężną, którą wraz z prowizją i odsetkami zobowiązał się zwrócić w terminie do dnia 19 grudnia 2018 roku. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia powód powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 roku, I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczka została udzielona. W niniejszej sprawie fakt udzielenia pozwanemu pożyczki nie został przez powoda dostatecznie udowodniony. Powód poprzestał wyłącznie na złożeniu umowy pożyczki z dnia 19 grudnia 2016 roku oraz potwierdzenia przelewu na kwotę 3.500 zł. Rzecz jednak w tym, iż z przedłożonych dokumentów nie wynika, że pozwany był klientem pierwotnego wierzyciela, tj. dokonał czynności związanych z utworzeniem konta na portalu pożyczkodawcy i weryfikacją swojej

osoby, a następnie złożył wniosek o pożyczkę, która została mu udzielona. Skoro w myśl postanowień umowy pożyczki, założenie konta użytkownika wymagało dokonania rejestracji na stronie internetowej, wypełnienia stosownego formularza rejestracyjnego, złożenia stosownych oświadczeń oraz dokonania przelewu weryfikacyjnego, celem potwierdzenia danych oraz numeru rachunku bankowego, w tytule którego pożyczkobiorca winien podać tekst zgodny z komunikatem zawartym w wiadomości przesłanej przez pożyczkodawcę na pocztę elektroniczną, to obowiązkiem powoda było wykazanie zaistnienia wszystkich w/w faktów. Niezwykle istotne znaczenie należy przy tym przypisać kwestii właściwego udowodnienia faktu dokonania przez pożyczkobiorcę przelewu weryfikacyjnego, tylko bowiem dowód takiego przelewu pozwala na przyjęcie, że pożyczka została udzielona określonej osobie, a nadto, że osoba ta zaakceptowała postanowienia umowy pożyczki. Dowodu na powyższe brak jest jednak w aktach sprawy. Powód winien również wykazać, że pozwany złożył wniosek o pożyczkę, z której wywodzi swoje roszczenie, niewątpliwie przecież wniosek taki musiał zostać zarejestrowany na rzekomo utworzonym przez pozwanym koncie. Tymczasem przedstawione przez powoda dokumenty dowodzą li tylko tego, że została sporządzona umowa zawierająca dane pozwanego (nie wiadomo jednak, przez kogo podane), a następnie, że na rachunek bankowy o nr „69 1020 (...) (...)” (nie wiadomo przez kogo wskazany i do kogo należący) została przelana kwota 3.500 zł. Nie ulega przy tym wątpliwości, że samo potwierdzenie wykonania przelewu ze wskazaniem, że ten jest na rzecz danej osoby, nie oznacza jeszcze, że osoba ta przelew ten otrzymała. Jak wynika bowiem z treści art. 143 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o usługach płatniczych, zlecenie płatnicze uznaje się za wykonane na rzecz właściwego odbiorcy, jeżeli zostało wykonane zgodnie z informacjami, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lub w art. 27 pkt 2 lit. b, a w przypadku wskazania w treści zlecenia płatniczego unikatowego identyfikatora - jeżeli zostało wykonane zgodnie z tym unikatowym identyfikatorem bez względu na dostarczone przez użytkownika inne informacje dodatkowe; Jeżeli unikatowy identyfikator podany przez użytkownika jest nieprawidłowy, dostawca nie ponosi odpowiedzialności na podstawie art. 144-146. Unikatowy identyfikator to przy tym, kombinacja liter, liczb lub symboli określona przez dostawcę dla użytkownika, która jest dostarczana przez jednego użytkownika w celu jednoznacznego zidentyfikowania drugiego biorącego udział w danej transakcji płatniczej użytkownika lub jego rachunku płatniczego (art. 2 pkt 33 ustawy), a więc nic innego jak numer rachunku bankowego. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 31 października 2014 roku (I ACa 607/14, LEX), na dostawcy usług płatniczych spoczywa jedynie obowiązek weryfikacji numeru rachunku, nie zaś danych posiadacza rachunku, na którego rzecz ma nastąpić wpłata. Oznacza to, że w świetle obowiązujących przepisów bankowi nie można zarzucić niedochowania należytej staranności poprzez niesprawdzenie personaliów beneficjenta przelewu z danymi posiadacza rachunku. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy uznać należy, że potwierdzenie przelewu z k. 22 należy interpretować wyłącznie w ten sposób, iż przelew ten został wykonany na rachunek o numerze „69 1020 (...) (...)”, co jeszcze nie przesądza o tym, że rachunek ten w istocie należy do T. F.. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Wyjaśnić przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pozwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. A. S. P. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania cywilnego: P. T. i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. (...), 2012; T. Ż. i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. T. A. 1-366. Lex, 2013; B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. A. S. P. (...) -148). Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się

ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10 lipca 2003 roku, I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389). Na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należy, że konieczność wykazania legitymacji czynnej powoda i biernej pozwanego istniała niewątpliwie już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro twierdzenie to stanowiło podstawę roszczenia dochodzonego niniejszym powództwem. Na powyższe zwrócił uwagę również pełnomocnik pozwanego, przy czym argumentacja pełnomocnika w w/w zakresie stanowi w istocie powielenie rozważań czynionych przez tut. Sąd w pisemnych motywach rozstrzygnięcia na gruncie szeregu spraw, w których radca prawny E. C. występowała po stronie pozwanej.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. regulującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Strona pozwana wygrała proces w całości a zatem należy się jej od powoda zwrot kosztów procesu w łącznej wysokości 1.817 zł, na którą złożyły się: koszty zastępstwa radcowskiego w kwocie minimalnej – 1.800 zł (§ 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz.U. 2015, poz. 1804) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł.